

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
EXPRESSIÓ GRÀFICA

Coordinació: SALAS URREA, EVA

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	EXPRESSIÓ GRÀFICA			
Codi	102170			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Disseny Digital i Tecnologies Creatives	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	2		1
Coordinació	SALAS URREA, EVA			
Departament/s	INFORMÀTICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60H. Lectives 120H. Treball autoònom.			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, Castellà.			
Distribució de crèdits	3 Crèdits teoria 3 Crèdits Pràctica.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SALAS URREA, EVA	eva.salas@udl.cat	9	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura d'Expressió Gràfica és una matèria que té com a finalitat iniciar els/les alumnes en l'àmbit de la geometria descriptiva, el dibuix a mà alçada i diferents tècniques gràfiques.

No hi ha requisits previs per cursar l'assignatura.

És necessari un treball continuat a fi d'assolir els objectius de l'assignatura.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Amb l'assignatura Expressió Gràfica, es pretén que l'estudiant/a assoleixi els objectius següents.

- Adquirir la competència per representar l'espai a partir de la geometria descriptiva.
- Diferenciar i utilitzar correctament els sistemes de representació dièdric, axonòmic i cònic.
- Entendre i utilitzar correctament la perspectiva.
- Entendre els processos de dibuix a mà alçada.
- Adquirir habilitat en el croquis i el dibuix a mà alçada.
- Treballar correctament el clarobscur a partir de diferents tècniques gràfiques.
- Representar el concepte artístic del cos humà i relacionar-lo en l'entorn.

Competències

Competències Bàsiques (CB).

CB1. Que els estudiants demostrin, posseeixin i comprenguin coneixements de la seva àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i sol estar en un nivell que si bé es recolza en llibres de text avançats, incloent-hi també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Competències Específiques (CE).

CE11. Saber visualitzar i comunicar visualment la informació mitjançant el domini de les tècniques pròpies de l'expressió gràfica 2D i 3D, sabent presentar els resultats d'acord amb els canons estètics.

CE13. Adquirir sensibilitat estètica i artística per prendre decisions durant el procés creatiu, demostrant habilitat amb l'ús de les tècniques i procediments específics de l'art digital.

Competències Transversals (CT).

CT5. Adquirir nocions essencials de pensament científic.

CT6. Aplicar la perspectiva de gènere a les tasques pròpies de l'àmbit professional.

Competències Estratègiques de la Universitat (CEU).

*Correcta expressió Oral i escrita.

*Domini de les TIC.

*Coneixement i Domini de l'Anglès com a llengua estrangera.

*Respecte i desenvolupament dels drets humans i principis democràtics, principis d'igualtat entre homes i dones, i els valors propis d'una cultura de pau amb valors democràtics universals (RD 1393/2007, de 29 d'octubre).

Continguts fonamentals de l'assignatura

PART 1. FONAMENTS GRÀFICS I SISTEMES DE REPRESENTACIÓ.

Tema 1. Fonaments gràfics.

1. La representació gràfica i la geometria descriptiva.
2. La perspectiva en l'art.
3. Tècniques, instruments i materials.

Tema 2. Sistemes de representació.

1. Vistes dièdriques.
2. La perspectiva axonomètrica ortogonal: Isomètrica, Trimètrica, Dimètrica.
3. La perspectiva axonomètrica obliqua: Militar, Cavallera.
4. La perspectiva cònica: Frontal i Obliqua.
5. Ombres pròpies i projectades.

PART 2. TÈCNIQUES D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTIQUES

Tema 3. La representació del clarobscur.

1. El grafit.
2. El carbó i derivats.
3. Llapis de colors.
4. Retoladors.
5. Altres.

PART 3. DIBUIX A MÀ ALÇADA (DIBUIX ARTÍSTIC).

Tema 4. Dibuix i representació.

1. Introducció al dibuix artístic.
2. El croquis i l'encaix.

Tema 5. Figura humana.

1. Anatomia i representació del cos humà.
2. El cos i l'entorn.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia de l'ensenyament i l'aprenentatge es vincula a les modalitats organitzatives següents:

El curs s'organitza en classes on s'exposen els continguts tècnics de l'assignatura. En aquestes sessions es donen a conèixer les tècniques i els mètodes que s'apliquen en els processos de creació. A més, es fan exercicis pràctics amb l'objectiu que l'alumnat assimili i verifiqui els coneixements aplicables a l'expressió gràfica i artística.

Exposició teòrica del professorat mitjançant suport audiovisual i propostes de treballs segons els blocs temàtics a desenvolupar.

Projecció i comentari de dibuixos i/o imatges com a reforç conceptual del temari.

Anàlisis teòriques i aplicació pràctica de conceptes morfològics per entendre la representació del cos humà.

La representació: apunts, seqüenciació d'apunts, dibuixos de petit format i mitjà.

Apunts del natural.

Debats entorn de l'aplicació de les diferents tècniques per obtenir resultats expressius i creatius amb la finalitat de promoure la comprensió de processos de creació.

Lliurament periòdic de treballs relatius a cada bloc de continguts desenvolupats.

Seguiment continuat en grup o individualment en l'àmbit de treball o espais tutorialers.

Control d'assistència a l'aula, així com en l'entrega de treballs cronològicament pautats.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Eixos metodològics de l'assignatura:

Les classes tenen una orientació molt pràctica i, tot i que sempre hi ha un marc teòric, es realitzen pràctiques per tal d'assolir les competències necessàries i superar els objectius de l'assignatura.

L'assignatura es divideix en 2 grans blocs.

1. L'EXPRESSIÓ GRÀFICA

2. EL DIBUIX ARTÍSTIC

Setmana	Contingut sessió	Pràctiques	Lliuraments
1	Introducció. Presentació de l'assignatura Tema 1. Vistes dièdriques		
	Pràctica Tema 1. Vistes dièdriques	Pràctiques	

2	Festa acollida de l'estudiant		
	Tema 2. Axonomètric	Pràctiques	
3	Festa Major de Lleida		
	Festa Institucional de la UDL		
4	Tema 2. Axonomètric		
	Pràctica Tema 2. Axonomètric Tècniques gràfiques: grafit	Pràctiques	
5	Tema 2. Axonomètric		
	Pràctica Tema 2. Axonomètric Tècniques gràfiques: grafit	Pràctiques	PROJECTE AXONOMÈTRIC
6	Tema 3. Cònica frontal		
	Pràctica Tema 3. Cònica frontal Tècniques gràfiques: carbó i derivats	Pràctiques	
7	Tema 3. Cònica frontal		
	Pràctica Tema 3. Cònica frontal Tècniques gràfiques: carbó i derivats	Pràctiques	
8	Tema 3. Cònic obliqua		
	Pràctica Tema 3. Cònica frontal Tècniques gràfiques: carbó i derivats	Pràctiques	
9	Parcial 1, dimecres 9 de novembre 2022 Aula 0.08 (L4) 15 h.- 18h.		PROJECTE CÒNIC
10	Tema 4. Encaix		
	Pràctica Tema 4. Encaix Tècniques gràfiques: llapis de colors	Pràctiques	

11	Tema 5. Figura humana		
	Pràctica Tema 5. Figura humana Tècniques gràfiques: llapis de colors	Pràctiques	Pràctiques
12	Tema 5. Figura humana		
	Pràctica Tema 5. Figura humana Tècniques gràfiques: llapis de colors	Pràctiques	
13	Dia de la Immaculada Concepció		
	Pràctica Tema 6. Figura humana Tècniques gràfiques: retoladors	Pràctiques	PROJECTE FH CONCEPT ART

14	Tema 6. Figura humana i entorn		
	Pràctica Tema 6. Figura humana Tècniques gràfiques: tècnica mixta	Pràctiques	
15	Tema 6. Figura humana i entorn		
	Vacances de Nadal		
16 / 17	Parcial 2, divendres 13 de gener 2023 Aula 0.05 0.08 (L4) 15 h.- 18 h.		PROJECTE FH I ENTORN
18	Tutories 23-27 gener		
19	Recuperació, dimecres 1 de febrer 2023 Aula 0.02 15 h. -18 h.		

Sistema d'avaluació

Els instruments d'avaluació es fonamenten en l'observació, el seguiment i el control dels processos produïts en els treballs que ha dut a terme l'alumnat, així com en el desenvolupament del procés projectual i creatiu.

La nota es configura a partir de les diferents activitats d'aprenentatge avaluable: exàmens parcial, final i 4 projectes que integren els continguts pràctics desenvolupats.

Activitats d'Avaluació	%	Dates
PROJECTE AXONOMÈTRIC	15	Setmana 5
PROJECTE CÒNIC	15	Setmana 9
PARCIAL 1	20	Setmana 9
PROJECTE FH. CONCEPT ART	15	Setmana 13
PROJECTE FH I ENTORN	15	Setmana 16, 17
PARCIAL 2	20	Setmana 16, 17

NOTA FINAL

La nota final s'obté de la mitjana ponderada dels projectes i els parcials.

Per assolir l'aprobat el resultat final ha de ser major o igual a 5.

RECUPERACIÓ DE PROJECTES.

Es poden recuperar projectes suspesos a partir d'un nou lliurament en la data de l'examen final ordinari, (segon parcial).

RECUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA

En cas de no haver superat l'assignatura cal realitzar l'examen de recuperació.

La nota es calcularà de la següent manera: l'examen de recuperació equival a un 40%. El 60% restant seran les notes obtingudes pels projectes en període ordinari, si no hi ha nous lliuraments en la data de l'examen final extraordinari.

NOTA FINAL = 40% examen de recuperació + 60% mitjana dels projectes requerits durant el desenvolupament de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Artistes de referència a consultar:

Candida Höfer

Lara Pintos

Katy Ann Gilmore

Ayami Kojima

Karla Ortiz

Roxie Vizcarra (Anthrox Studio)

Caterina Sumalla

Ana Dalle

Carmen Pastrana

Lara Lars

Paula Bonet

Mercè Humedas

Cabezas, L., Ortega L. (2001). **Análisis gráfico y representación geométrica**. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Álvarez, J., Casado, J., Gómez, M.D. (1998), **Dibuix Tècnic**. Barcelona: Editorial Cruïlla.

Argullol, R. (2004). **El retrato**. Madrid: Ediciones Galaxia Gutemberg, Museo del Prado.

Edwin A. (2010). **Planilandia**. Barcelona: Editorial Laertes.

Hockney, D. (2001). **El Conocimiento Secreto, el redescubrimiento de las técnicas perdidas de los grandes maestros**. Barcelona: Ediciones Destino.

Fliedl, G. (2006). **Klimt, el mundo con forma de mujer**. Barcelona: Ed. Taschen.

Hayes, C. (1981). **Guia Completa de dibujo y Pintura. Técnicas y materiales**. Barcelona: H. Blumme Ediciones.

Smith, R. (1999). **El Manual del artista**. Barcelona: H. Blumme Ediciones.

Simblet, S. (2003). **Anatomía para el artista**. Barcelona. Ed. Blume.

Brambilla, D. (2015). *Dibujo de la figura humana. Gesto, posturas y movimientos*. Edit. Promopress.

Brosch, K. (2017). *Klemens Brosch, Wiederentdeckung eines großen Zeichners 1894-1926*. Viena: Verlag Anton Pustet.

D. K. Ching, F. *Arquitectura. Forma, espacio y orden*. Barcelona: Editorial Gustavo Gili

Parramón, J. M. *La perspectiva en el dibujo*. Barcelona. Parramón ediciones.

Pedrola i Font, A. (1990). *Materials, procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Publicacions Universitat de Barcelona. Barcanova.

Parramón, J. M. (1999). *Cómo dibujar la figura humana*. Barcelona. Parramón ediciones.

Corporació de mitjans audiovisuals de Catalunya. TV3 a la carta. *This is art*. Gener, R.